

**SZEGEDI FIATALOK  
MŰVÉSZETI KOLLÉGIUMA  
XV. KIADVÁNY**

**RADNÓTI MIKLÓS**

**ÚJHOLD**

**VERSEK**

**SZEGEDI FIATALOK  
MŰVÉSZETI KOLLÉGIUMA  
SZEGED, 1935**

---

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi (CC BY-SA 4.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/deed.hu>

---

Elektronikus változat:  
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2015  
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.  
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya  
ISBN 978-615-5531-36-1 (online)  
MEK-13712

## TARTALOM

MINT A BIKA  
ÉS KEGYETLEN  
MONTENEGRÓI ELÉGIA  
VIHAR ELŐTT  
TÖRT ELÉGIA  
EMLÉKEZŐ VERS  
FÉRFIVERS  
SZÁMADÁS  
TÁJ, VÁLTOZÁSSAL  
TŰZHIMNUSZ  
NYÁRI VASÁRNAP  
TÉLI VASÁRNAP  
PONTOS VERS AZ ALKONYATRÓL  
HŐSÉG  
ZÁPOR UTÁN  
VÉNASSZONYOK NYARA  
PIPACS  
ESTE A KERTBEN  
OKTÓBER, DÉLUTÁN  
SZERELMES VERS AZ ISTENHEGYEN  
SZERELMES VERS AZ ERDŐN  
KORTÁRS ÚTLEVELÉRE

## MINT A BIKA

Úgy éltem életem mostanig, mint fiatal bika,  
aki esett tehenek közt unja magát a déli  
melegben és erejét hirdetni körberohangat  
s játéka mellé nyálából ereszt habos lobogót.  
És rázza fejét s fordul, szarván a sűrű,  
repedő levegővel és dobbantása nyomán  
gyötrött fű s föld fröccsen a rémült legelőn szét.

S úgy élek mostan is, mint a bika, de mint  
bika, aki megtorpan a tücskös rét közepén  
és fölzagol a levegőbe. Érzi, hogy hegyi erdőkön  
az őzbak megáll; fülel és elpattan a széllel,  
mely farkascorda szagát hozza sziszegve, -  
fölzagol s nem menekül, mint menekülnek  
az őzek; elgondolja, ha megjön az óra, küzd  
és elesik s csontjait széthordja a tájon a horda -  
és lassan, szomorun bög a kövér levegőben.

Így küzdök én is és így esem el majd,  
s okulásul késő koroknak, csontjaim őrzi a táj.

## ÉS KEGYETLEN

Az anyám meghalt, az apám és ikeröcsém is,  
asszonyom kicsi huga, nénje és annak a férje.

Sokan haltak meg és hirtelenül  
s álmainkban, ha sokat vacsorázunk,  
halljuk, hogy sírjuk alatt harsogva  
nő a köröm még és szisszenve a szőr.

Tisztán élünk különben és könnyű mosollyal;  
asszonyom járkal a szobán szoknyája kis neszével  
és fényes szemmel rendezi tárgyainkat.

Tudja már, hogy harapósak a gazdagok kutyái  
s hogy aki meghal, azt végleg elkaparják.

Oly félelem nélküli így az életünk és egyszerű,  
mint a papír, vagy a tej itt az asztalunkon  
és kegyetlen is,  
mint mellettük a lassútekintetű kés.

## MONTENEGRÓI ELÉGIA

Kapetanovics Pero, montenegrói férfit dicsérje a vers ma,  
ki itt él a magosban és harcol a kövel és harcol a széllel,  
míg el nem temetik; de zászlóként csapdos majd emléke  
jövendő férfiak útján s késő koroknak hirdeti tiszta életét.

Mögötte asszonya áll és álldigál apró fia is, öszvére  
szagolja a sziklát és néha nagyot fuj. Így áll itt a család  
és körben állnak a sziklák, sűrű szakáll rajtuk az esteli  
árny; kenyér a gondjuk, vajra sose telt s a szomszéd  
falu számukra a messzi világ.

Így élnek ők itt s földjüket fallal védik a széltől, gyökereként  
óva nehéz hozadékát, mely mint a férfi sírása, oly akadós.  
És kevés! minden falatja hétszer fordul a szájban és  
nyelés előtt óvatosan dagadoz.

Élnek, ahogy élek más tájakon én és élnek a többiek is,  
nem könnyít sorsunkon az esti beszéd; sziklák között  
ritka a jókedv és sok a tennivaló: lopós férfi élhet csak  
pihenősen!

\*

Égen a sas kerengve űzi üzletét s a mélyben az Ádria  
öblén esti helyet keresve forognak a bárkák; - emez se,  
az se könnyü kenyér.

Nikiták árnyai jönnek át a sötét levegőn és könnyü  
cipókon lovagolnak; ó más se könnyü! még csak  
a megholtak szemehéjja, mely fönnakad és elsárgul  
idővel a kékje!

Így jó, a sorsunk így lesz nehezebb. És nehezebb már is,  
mint a só, vagy a bánat.

## VIHAR ELŐTT

Az ormon üldögélsz s térdeden néked ért  
ifjú asszony alszik, mögötted szakállas  
haditettek, vigyázz! kár lenne éltedért

s kár világodért, mit enmagad kapartál  
tíz kemény körömmel életed köré, míg  
körötted körbe-körbe lengett a halál

és íme újra leng! s lepotyognak a kert  
fészkei rémülten a fák tetejéről  
s minden összetörik! figyeld az eget, mert

villámlás rengeti már s cibálja a szép  
kisdetek ágját s mint ők oly vékonyan és  
sírva sírdogál most az alvó férfinép;

hogy álmára fú a szél, forog; dörmög és  
fölrriad! s bámul rád, ki ébren üldögélsz  
míg szálldos körötted körbe röpke dörgés,

mert takaros csata készül itt, a cifra  
szél beszél felőle fennen és a felleg;  
jó lesz szerelmed teríteni asszonyodra.

## TÖRT ELÉGIA

SÍK SÁNDORNAK

1.

Életem írtam kis bottal a porba  
ott estefelé, hol két út összefutott.  
Szörnyü ábra volt; füstölt, mint záptojás  
szegények ritkás asztalán  
és halálilig mutatta magam:

államat fölkött kendő takarta  
kiserkedt szőrözetem végül  
és oszlottam ott a selyem levegőben.

S az úton túli lejtőn gyenge bokorra  
szállt a madár; csapdosva tartotta  
a buktató ágon a súlyát  
és elsiratott vékony fütyöléssel.

2.

Most estébe fordult e sánta vasárnap  
és itthon ülök. Békés és harcos könyveim fölött  
a polcokon s fiókjaim lukán  
lidércként imbolyg a házkutatás riadalma  
s apró fényekkel tétovázik:  
villanjon-é, vagy várjon-e még?

Hát villanjon! riadalom legyen itt  
körülöttem! életem emlékei közt  
két férfi lóg két durva bitón  
és apró hajakkal sodrott kötél  
foszlik a súlyuk alatt.

S mint hegyi fák ágaiból  
hajnalra kicsúszik az új ág,  
úgy belőlem is vadgalambhangu  
versekben csúszik ki érettük a sírás.

3.

És mindennap újszülött borzalommal élek  
s oly nyugtalanul. Szeretőm karolásához is  
gond íze járul s egyre vadabb bennem  
a szomorúság.

De néha azért ő, ha azt hiszi  
nem veszem észre, titkon hisz egy istent  
és ahhoz imádkozik értem.

## EMLÉKEZŐ VERS

Ősz férfi fogta a kezemet ma s mondta, hogy  
téged is ösmert és közben, ahogy nézett, - esteledett.  
Tizenkét éve a temetőben fekszel apám  
s hogy emlékeztünk, mondta, már ő is arrafelé tart  
a fél tüdejével.

Ha élnél, néked is már a halál zászlaja, ősz haj  
lengene a fejed ormán  
és a világ is reszketne körülötted!  
de szőkén kerültél a lepedőbe te akkor  
s férfifiad rád úgy emlékezik immár,  
mint társára a harcos, ki  
egyedül tért vissza a hosszú csatából falujába  
s kettőjük tetteit meséli pipaszónál.

Nagy csata volt bizony az!  
hogy haldokoltál, a kisgyerek én,  
nagy diófaággal hajtottam rólad a halált s a  
legyeket! s meghaltál mégis és én  
egyedül tértem vissza, hírül hozni elested.

S bár mostani férfifiadnak már  
asszony a gondja, sok gondja mögött  
s göndör könnyekkel nem koszorúzza helyed;  
tudja, hogy egyszer elveszti ő is a harcot és elesik  
majd! ezért hát férfiként idéz, ha ritkán  
rólad esik szó és összeszorítja utána a száját.

## FÉRFIVERS

1.

Férfifene ez a magos egyedülség;  
asszony se, kutya se értheti ezt.  
Jár benned, mint nehéz, őszi gyümölcsben  
járkál a nap melege,  
s szinte hallani benned áradását,  
tolakodó víz neszez így a száraz partokon  
és a hófodru szél járása is hasonló.

2.

Süvölts csak bátran, hisz férfi vagy  
s boldog dolgaid között orvul szurokkal önt nyakon  
a csókoddal ojtott asszony is,  
s e hajlongó tréfája mögött  
még kést is dugdos előled.  
Tudd, egyedül vagy, mint az első farkas volt  
az éjszaki rideg erdőn, mikor félfarra dőlt  
és fűrészelő nyögéssel tépte  
a húsbapolyált bordát oldalából,  
hogy nőstényt teremtsen magának,  
kivel együtt futhat a fák közt  
s ki elpotyogtatja majd fajtáját maradéknak!  
és szedte, marta egyre kijebe a bordát  
szörnyü türelemmel s nem segített néki senkisé.  
És mégis mindennap ujrakezdte!  
Te is naponta kezded és egyedül vagy,  
csak szavaid szálas indái karolnak.  
És nőttön nő süvöltő kedved körül  
a borostás magány.

## SZÁMADÁS

### IGNOTUSNAK

Bőven lesz szilva nékik az idén, -  
pötyyenti asszonyom s meleg gyerekszáján  
fürge gonddal az idegen fára fölnez;  
nékik bőven lesz szilva az idén, - igen,  
s bőven nekünk is, évenkénti termés:  
jaj, baj és ügyész! most igaz, csak  
egy hasas kutyánk van s így lesznek kutyakölykek,  
de egyre kölykező harci kedvünket ápolgathatod,  
ha kerítésünket átléped és megkóstolod  
igaz szándékkal fényes és puszta kenyérünket;  
nehéz és ékes az, mint egy áldomás!

## TÁJ, VÁLTOZÁSSAL

Zápor marsolt át a gyöngye erdőn,  
tükrösre lépte a fák levelét,  
négyet villantott még és égi,  
enyhe csúcsokon gurult tovább a dörgés.

Csöppekkel motozott még a táj ott,  
szuszogva ivott a papfeju domb;  
búvásából röpiült föl madár  
és fújatta az édes széllal a tollát.

\*

De fák mellén ráncolt lassan a bú,  
gólyás vidék vizét ráncolja így  
kotyogva zöldes békabánat  
és savanyodott szélben a madár lehull.

Kutyák lábnyoma gyászos paszomány  
a vékonyka sáron köröskörül  
és láncl, mely csöngve köti össze  
fa, madár és szél szipogó ijedelmét;

\*

két csendör, kiket árnyékuk kísért,  
jött a szántáson tollasan által.

## TÚZHIMNUSZ

(Változat egy áfrikai néger versre)

Járkász és lábad nyoma perzsel  
S ha újra elindúlsz: lábad nyoma áld!  
Fölégnek a friss fák és hamu csak maradékuk,  
S ha újra elindulsz: virúlva nőnek a fák!  
Járkász és gyözöl, náladnál nincs erősebb;  
mélység és magosság mezején legelésző  
nagy fénycsöcsü állat,  
pattogószavu tűz te!

Mélység tüze és magosság tüze te,  
holdban ragyogó fény és napban ragyogó!  
Csillag, te szikra éjszaka; hullócsillag, ki fényt hasít!  
Égzengés szelleme, viharnek csillanó szeme,  
nap tüze te, akiből surran a fény!  
Mélység és magosság mezején legelésző  
nagy fénycsöcsü állat,  
pattogószavu tűz te,  
néked áldozok én!

## NYÁRI VASÁRNAP

(NAPHIMNUSZ)

Tüzes koszorú te!  
szőke hajak gyújtogatója,  
fényes esőket ivó  
égi virág!

Fényesség bokra te!  
folyóknak déli sziszegése,  
kisdéd állatokat nevelő  
sugaras anyaemlő!

Buzát nevelő te!  
futosó gyerekek piritója,  
fiatal testekkel tegeződő  
ravasz szerető!

Égnek arany szöge te!  
ébredező, táj vidítója,  
pörkölve símogató  
tűzkezű szentség!

Érted térdepel és  
jámboran vallja a titkát  
hajbókolva  
a büszke vidék!

(MODERN IDILL)

Ó, fiuk és lányok vad serege  
járkálgat itt és boldogan izzad  
s hűsölni időnként a vízre lejár!

Ragyogó vállaikon apró napokat  
hoznak ki magukkal  
és guruló, arany gyöngyszemeket,  
hogy nyomuk maradjon a fű közt,  
ahol letakarva, búcsúimákat  
mormol az enni - s pusmog az innivaló!

Ó, fiuk és lányok ragyogó vállán  
csuszkál rikoltva az ünnepi nyár  
s futtuktól táncosan fordul a hó levegő  
és horzsol ahogy dől.

S pattog a fény a parti csónakok  
fenekén és köztük barna hajónk:  
Mütyürke is ott ül!

Ül és nézi magát a víz síkos tükörében,  
hol vakkan ijedten a fény és  
borzolva ér ide hozzánk  
s elnyugvó szuszogással  
pihenni a fűre lefekszik.

Ó, csipkés inggé lett a távoli telken  
a deszkapalánk és benne aludni  
készül az este futó fiatal szél  
s csak a hőség duruzsol  
itt az arany levegőben.

(ESTI BÚCSÚZKODÓ)

Fölébredt a fiatal szél s fütyönt  
s markolászva végigfut a parton,  
hírét hozza, hogy keleten már  
feketülő vízben mosakodnak fák;  
hosszú lábakkal a hold jön fölfele lassan,  
csomót köt a tájra, s - este van.

## TÉLI VASÁRNAP

Arany késként villan a napnak fénye a fák közt  
és füstölve siklik az úton a friss nyomokon  
s távol nagyokat hasogat a kemény levegőből,  
síkos arany domb őrzi ott örömét!

Ó, most síkos a lomha gond is, füttyentve kicsúszik  
melegéből és csönd s a havon vékony repedés  
jelzi tünése nyomát, míg nyugodt dobogással  
takarítgat utána a szív.

Nézd! asszonyod arany kontya s két síje  
külön megcsillan a lejtőn s eltűnik lobogón;  
lenn hó pora bujtatja s egy enyhe kanyar.

Ó, fend hóhoz a léced! csisszen az s kinyitja előtted  
az erdőt és mögötted újra kezefog a szél  
s az utat szegő fák sora tanakodva nézi tünésed!

(ESTE)

Jó fáradtság pirul és szerelem az asszonyok arcán  
s a ház falánál odakinn, csöpögőn sorakoznak  
a ködben a lécek. Ezüst esti világ ez! fölötte  
az égen sötét koszorúba gyülik a holnapi hó.

## PONTOS VERS AZ ALKONYATRÓL

Kilenc perccel nyolc óra múlt,  
kigyúlt a víz alatt a tűz  
és sűrűbb lett a parti fűz,  
hogyan az árnyék közészorúlt.

Az este jó s a Tisza csak  
locsog a nagy tutajjal itt,  
mert úszni véle rest s akit  
figyelget: a bujdosó nap.

búvik magas füvek között,  
pihen a lejtős földeken,  
majd szerteszáll és hirtelen  
sötétebb lesz az út fölött.

Híven tüntet két pipacs, nem  
bánja, hogy őket látni még,  
de büntet is rögtön az ég:  
szuronyos szellővel üzen;

s mosolyg a szálldosó sötét,  
hogyan nem török, csak hajlik a  
virág s könnyedén aligha  
hagyhatja el piros hitét.

(Így öregszik az alkonyat,  
estének is mondhatni már,  
feketén pillant a Tiszán  
s beleheli a partokat.)

## HŐSÉG

Tapsolva szétfutott a zápor s itt köröskörül  
üresen világít a környék és szuszog,  
de dong és csomókban hull már a napfény  
s aranymedveként nyalja a tüzes pocsolyákat.

Kövér fényesség hintál az ázott deszkáknak  
jószagán és fortyog a világ a hirtelen  
melegben; tükröző fák közt száll könnyü szellő  
s a záporeső már a teli gyökérben él.

És bomlik a hőség s imbolyog! hajlott  
füvek közt dudoló fény kísérgeti utját;  
talpát feni és csúszkálva elindul,  
pára marad itt csak és szövött nyugalom.

Héthatáron túl csillámlik háta fénye már,  
elfagyott kőszál aranylik tőle ott s a kemény  
éjszaki sark is, - ha eléri, megszökül tőle  
a kényes szivárvány alatt, amott a messzeségben.

## ZÁPOR UTÁN

Két arcán két pipaccsal  
pirúlt, hogy jődögélve jöttünk, - a rét;  
s mint asszony, ki messzi emberét várja:  
teli fény ült az enyhe dombon.

Majd ég dörrent, felhő repedt,  
hosszúhaju zápor esett  
és csattogva szerteszállt;

tócsába vert lepke hevert  
s kapálgatva vizet kevert  
a fulladó sok bogár.

Most szárító szél sűrög  
a zápornak ragyogó maradékán  
és az ég arany hasadékán a nap  
kibúvik s végigfut a lombon

és végigfut a fán  
s a bokron is végig,  
gyorsan felejt a táj  
és gyorsan az ég is.

Nyár szusszan újra a levegőre  
s a gyöngé fűre sziszegő fény száll.  
Csönd van s előre hajlik a fűszál  
és fodros hó száll szerte odafönt.

Száll a hó s a fáján  
fénytől hajladoz ág;  
ránktekint ravaszdi  
mosollyal a száján  
s csucsorít a világ.

## VÉNASSZONYOK NYARA

### (ESTI MOSOLYGÁS)

Farkával csöndesen mozog  
tóban a hal s aludni kész,  
orrát iszapba dugja, és  
napjának multán mosolyog;

totyog vidámka sorban ott  
tizenhárom kicsi kacsa,  
s arany farán viszi haza  
billegve a mai napot.

Sötétül lassan a piros  
s ami soká maradt fehér,  
az is már látod, feketéll,  
mint e verstől a papiros.

### (ALTATÓ)

Göndöríti fodrászó szél  
felhőink így estefele  
s a kacsanyom vízzel tele,  
csipke a tócsa szélénél.

Minden göndör lesz és arany,  
lomb s a lomb közt a zöld dió,  
szundi madárka tolla; s jó  
hogyan nemsokára este van.

Az asszonyod már szendereg,  
sötétség út körül tanyát  
s a fán telihold ugrik át,  
mint egy riadt, pufók gyerek.

## **PIPACS**

Az asszonyom pipacsot lát  
és füttyent nekem az úton át  
s hogy visszafüttyentek, lehajol.

Két ujja végigcsúszik a szár  
szórén s a fű közt megáll. És már  
kezében lángol a lenge virág.

Ujra füttyentek; füttyömbe boldog  
madár füttye vág s ő mosolyog:  
Pipacspirossal zendüljön a világ!

## **ESTE A KERTBEN**

Égen az újhold oly vékonyka most,  
mint apró seb, melyet a fecske ejt,  
villanva víz színén és utána  
rögtön elfelejt.

Már éjszakára ágyazott a kert,  
az álmos sok bogár virágba bútt  
s a hetyke tulipán álldigálva  
ágyán, elaludt.

Könnyen lépek hát s arra gondolok,  
hogy asszonyomnak nyakán a konty tán  
olyan, mint szusszanó arany pont egy  
boldog vers után.

S mondom a verset; törekedik már  
s úgy hangosodik szájamon, mint hű  
lehellet csók után és mint avar  
között az új fű.

S verssel térek a házba, ahonnan  
az asszony fut elém és hordja hó  
nyakán a kontyot, mely ha kibomlik,  
arany lobogó.

## OKTÓBER, DÉLUTÁN

Mellettem alszik a tölgy alatt Fanni,  
s mióta alszik, annyi makk hullt a fáról,  
hogy minden jámbor lombbal veszekszem érte, -  
mikor átkarolt kérte, őrizzem pihenését.

De nap kacsintgat át fodrán a lombnak,  
vad darazsak dudolnak körül haraggal.  
És a lomb makkal felel és feleselget,  
hulló makk makkot kerget, nem tud a fán maradni.

Fanni fölébred és álmos szeme kék,  
keze oly szép, mint szentkép keze és gonddal  
békít a lombbal, végigsímit a számon  
s ujját ott tartja három harapós fogamon még,

hogy ne beszéljek. Így készül az új csend  
és a csendből odafent sziszegve eső  
hatnapos eső, mely elmossa a makkot  
s mint fekete szallagot, úgy köti ránk a novembert.

## SZERELMES VERS AZ ISTENHEGYEN

Itt hordta az anyja, mielőtt született,  
köszönd meg a tájnak,  
hogy óvta őt és körül a vastag árnyak  
hűsét is köszönd, s hajló lombját a fáknek;

mind néked tartogatták! napod egére  
napnak és harcodhoz  
lobogónak, mely szökkenve véd a gonosz  
vermektől s nehéz munkádnak diadalt hoz.

Napod és lobogód! s itt is mindenben úgy  
érzed léleketét,  
mint mikor melletted alszik s füledbe két  
kicsi hanggal szuszogja szíves életét.

Szerelme egyre egyszerübb és szemében  
már nincsen félelem  
figyeli munkád, mosolyog és hangja sem  
hallik, úgy örül, ha napodon vers terem.

Szűk holmidat vidáman összetartja és  
széttúr a gondodon  
s mint nap, zápor vizét az ázott lombokon,  
ráncaid úgy tünteti el homlokodon.

Karolva óv s karolva óvod, míg körül  
leskel rád a világ  
s végül hosszú késeivel megöl; virág  
nem hull majd és furakodva féreg se rág,  
ha meghalsz s tested égetni lebocsátják.  
De mint esti harang  
hangjára toronyból a sok fehér galamb,  
a hangja száll utánad s csapdos majd ott alant.

## **SZERELMES VERS AZ ERDŐN**

Olyan ez az erdő, mint szíves kedvesed,  
ki kétfelé nyílik fektében előtted  
és mégis körülzár s őrzi életedet  
kemény karikában; úgy őrzi, hogyha nősz,  
csak fölfele nőhetsz, mint fölfele nő itt  
ez az erdő s köszönt napos kalappal!

S olyan kedvesed is, mint itt ez az erdő,  
hol árnyékkal foltos csöndben fagy a gyanta,  
de mégis dalolós ragyogás vonul át,  
ha fölébred a szél s megfujja a lombot;  
a szerelem téged is így ragyog által  
s vigyázó keze óv sűrű bajoktól!

## KORTÁRS ÚTLEVELÉRE

A SZEGEDI FIATALOK MŰVÉSZETI  
KOLLÉGIUMÁNAK,  
A NÖVELŐ KÖZÖSSÉGNEK,  
A BARÁTAIMNAK

Surranva kell most élned itt, sötét  
vadmacskaként, ki néma hittel ugrik  
és karmol is szörnyen, tíz feszes körömmel;  
ki hogyha alszik, félig alszik és  
szembehasal a vésszel akkor is  
s villanva eltűnik, ha fáj a küzdelem.

Vagy sárként kell majd tapadnod orvul,  
lábat, ha rádlép, nyalogatni puhán  
s mutatnod a hátad, hogy nyomát viseled  
és hogy mily becses néked ez emlék!  
medália hátadon s az asszonyod  
ott a piacon, délidőn róla dicsekszik.

\*

Ha ezt követed, élhetsz valahogy;  
bólinthatsz meleg ételek fölött  
és az esti csöndben leköpheted magad!

\*

Vagy föllázadsz, mindezt ha nem tudod  
és híredet most itt nem hirdetheti  
semmise akkor és legelső fürdőd is -  
hiába volt! Mert mocskol e kor. De  
híred jövő, fiatal korokon  
vonul át égi fényeknél fényesebben!

Gondold el! hogyha lázadsz, jövődő  
fiatal koroknak embere hirdet  
s pattogó hittel számot ad életedről;  
számot ad és fiának adja át  
emlékedet, hogy példakép, erős fa  
legyen, melyre rákúszhat a gyöngye növendék!